

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. október 2.

223. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nemzetközi fékértkezellet Fiumében.

A folytatlagos és önműködő tehervonati főkérdését, amely a vasutak üzembiztonságának szempontjából az utóbbiakra nézve rendkívüli fontossággal bír, legelőször a német vasutegyesület karolta fel. Az európai államok 1909 óta a nemzetközi műszaki vasuti kérdések szabályozására létesített „Műszaki Egység“ (Unito Technique) elnevezésű szövetség keretén belül szintén foglalkoznak ezen kérdéssel, amely a magyar királyi államvasutak részéről is beható tanulmányok tárgyát alkotta s hosszú éveken át folytatott alapvető kísérletei oly kedvező eredményre vezettek, hogy a magyar államvasutak most már avval a kéréssel fordulhattak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az ezidő szerint végleg befejezett kísérletek eredményeit a nemzetközi bizottság előtt bemutathassák. Harkányi János báró kereskedelmi miniszter a rendkívüli sikert méltatva, a külügyminisztérium útján a „Műszaki Egység“-ben képviselt összes államokat, valamint Európa összes nagyobb vasutársaságait a magyar királyi államvasutak által szeptember 25-től október 4-ig bemutatandó kísérletekhez az azokkal kapcsolatban megtartandó tanácskozásokhoz meg is hívta és a legtöbb állam, valamint az egyes vasutak el is küldték képviselőiket. A tanácskozások helyéül Pozsonyt, Budapestet és Fiumé tjelölték ki, a fékezési ki-

sérleteket pedig a pozsony—budapesti sík és fiumei vonal meredek lejtőjén hajtják végre.

Az értekezlet tegnap fejezte be működését Budapesten és ma este 6 óra 50 perckor Fiuméba érkezik, ahol Balpataky Zsigmond állomásfőnök fogadja őket. A fiumei értekezleten, illetőleg próbajáraton részt vesznek:

Németország részéről: Gadow titk. építészeti tanácsos, a Reichseisenbahnamt előadó-tanácsosa, Berlin; Grund kormány- és építészeti tanácsos, az Eisenbahnzentralamt tagja, Berlin; Ackermann kormány-építész, a porosz kir. közmunkaügyi minisztérium segédje, Berlin; Biber, min. tan., a bajor kir. közlekedésügyi minisztériumban, München; Bassenge építészeti főtanácsos, a szász államvasutak vezérigazgatóságának tagja, Dresden; Strasser építészeti tanácsos a württembergi kir. államvasutak vezérigazgatóságának tagja, Stuttgart, Curtin, a badeni nagyhercegségi államvasutak vezérigazgatóságának osztályvezetője, Karlsruhe.

Ausztria részéről: Rihosek János, cs. kir. építészeti főtanácsos a cs. kir. vasutügyi minisztériumban, Wien; Fasse Károly cs. kir. főmérnök a vasutügyi minisztériumban, Wien; Neblinger cs. kir. főmérnök a vasutügyi minisztériumban, Wien; Benesch Henrik császári királyi főmérnök a cs. kir. vasuti főfelügyelőségénél, Wien; Schlöss Károly dr., a cs. kir. szab. déli vasutársaság igazgatóhelyettese, Wien.

Belgium részéről: Flamma, a vasutigazgatóság adminisztrátora, Huberti, vasut-

igazgatósági felügyelő. De Blicq, a belga államvasutak első osztályu mérnöke, Bruxelles.

Dánia részéről: Floor, a dán államvasutak igazgatója, De Krag államvasuti mérnök.

Görögország részéről: Argyropoulos, a görög közmunkaügyi minisztérium főfelügyelője.

Franciaország részéről: Bochet, a francia közmunkaügyi minisztérium főmérnöke, Páris.

Svédország részéről: Carlquist, a svéd államvasutak I. o. gépészmérnöke, Nothin, a svéd államvasutak mérnöke, Ahlberg, a Bergslagera vasutak igazgatója; Betts, a stockholm-vesterasberglageni vasutak igazgatója.

Svájc részéről: Winckler Róbert, a szövetségi vasutak igazgatója, Keller, a svájci szövetségi vasutak vezérigazgatóságának főmérnöke, Bern.

Magyarország részéről: Horváth Károly min. tan., a magyar kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség főnöke, a keresk. miniszter képviselőjében; Gyömörey György m. kir. vasuti és hajózási felügyelő; Gordon Róbert m. kir. vasuti és hajózási felügyelő; Papp János m. kir. udvari tanácsos, m. kir. államvasuti igazgató, Streer Emil, m. kir. államvasuti főfelügyelő, Szentgyörgyi Gusztáv, m. kir. államvasuti főmérnök, Samarjay Lajos, a kassa—oderbergi vasut igazgatóhelyettese, Breuer Mór, a cs. kir. szab. déli vasutársaság magyarországi vonalai igazgatója, Komlóssy Lajos, a cs. kir. szab. déli vasutársaság magyarországi vonalai-

kicsit, hallja!

A férfi — a férje — legyezi az orgonával:

— Aludjék egy kicsit — esunya babugya...

Megpróbált — nem lehetett; a vonat megállt és bejött valaki. Még szőkebb, mint az előbbi és még fiatalabb. Selymes pillája alól megnézte az asszonyt, édesen, félénken és bizalmasan. A jövevény visszanézett rá, okosan, de biztosan.

— Haj, hó! Most már ketten vagyunk, ez a vetélytársam! — szóltam magamhoz és egészen elmerültem erkölcs nélkül — ő — annyira szűkölködő képzelődésben: a helyzet változatlan, mit kell tenni, mit kellene tenni, ha e nőbe szerelmes volnék. Talán az is vagyok. És talán nem is én egyedül, ez az ur mellettem szintén. Ha a társadalmi rend nem nehezédne ránk, könnyű volna mindez: amelyik erősebb közöttünk. És ez talán igazságos is, az örök természet és az asszony szempontjából. De e nyomorult polgári életben mit lehet tenni, mint nézni, sóhajtozni és bevárni egy pár esztendő. Fúj, e zalacsony gondolkodás, nem illik se az orgonavirághoz, se a holdhoz és legfőképpen nem a kincses országhoz, a melynek hegyei, csakugyan mint az ezüst hegyek, úgy emelkedtek jobbról-balra.

A férfiak szigorúan néztek egymásra.

„A Tengerpart“ tárcája

Májusi fantázia.

Már messziről érzem az orgona-virágot; színe és szagát legjobban szeretem mindenekfölött. Előre érzem és várom télnek a végén és őszszel, amikor száraz gyümölcs — kit vastag levelek zizegő szeretettel övnek — jelenti, hogy az orgona-virág volt: mindig elhatározom, hogy jobban megbesülöm, erősebben kiélvezem és öntudatosabban eldörögölök, amikor van. És amikor virít megint csak elhárskodom a dolgot veled, nem ölelem magamhoz, mint a hogy elhatároztam, nem udvarolok neked folyton — várom, hogy jöved megint eljön. Amikor pedig márol-holnapra elmúlik, megnémülve kérdezem: vajon eljön-e még?

Most megint itt van. És az ő kedvéért ülök vasuton is, éjjel, hogy hazájába menjek, a bus és komoly Erdélybe, ahol egy hélig minden vidám és illatos a teljes orgonától, melyet Mohamedán nő ültetett és a neve ott borostyán. Már a Királyhágón in-vasut megáll, azt sem tudom, hol, azt sem tudom, mikor és beszáll egy asszony: a kezében óriási virágfa, a hájában, a sötét hajjában is orgona-buga, fehér, mint kiút a hold.

Az éjszaka igen illatos, de nagyon hűvös: fázom. De, nem szégyenlem, a fogam összevacsog a benső — melegtől. Az asszony leveti a kabátját, fehér ruháján végigsiklik a velünk utazó holdvilág. Hanyarugul dél hátra és fehér ölébe dobja a virágját.

— Nagy itt a forróság. Legyezzem egy

nak központi felügyelője.

Németalföld részéről: Harting A. G. D., a hollandiai államvasutak mérnöke, Haag; Laumans J. C. P., a hollandiai államvasutak főmérnöke, Utrecht.

Norvégia részéről: Hoff P., a norvég államvasutak igazgatója és Major F., a norvég államvasutak főfelügyelője.

Románia részéről: Taisanu Jusztinián, a román államvasutak igazgatója, Cosmovici Sándor, vezérfelügyelő, a román államvasutak igazgatója; Cantemir A. mérnök.

Oroszország részéről: Kommels és Loutroungine, az orosz császári közlekedésügyi minisztérium képviselője. Antoniche, a szentpétervári legfelső műszaki tanács tagja.

Olaszország részéről: Cecchi Fabio olasz kir. államvasuti főfelügyelő; Velami Luigi főfelügyelő, forgalmi főnök, Mariani Roberto és Greppi Luigi forgalmi főnökhelyettes.

Az értekezlet fumei programja:

okt. 1. Megérkezés este 6 óra 50 perckor. Elszállásolás.

okt. 2. Próbamenet Lies és Fiume között. Délután hajókirándulás.

okt. 3. Próbamenet Lies és Fiume között. Délután hajókirándulás.

okt. 4. Próbamenet Fiume és Buccari között. Délután záróülés.

Mint értesülünk, a próbameneti vonat 72 kocsiból fog állani és reggel 8 órakor indul Fiuméből.

—«0»—

Abbaziában letartóztattak egy mágnást.

A gróf és az orvos botránya.

Abbaziában világraszóló, csunya botrány történt. A rendőrség letartóztatott egy magyar gróft és egy erdélyi magyar orvost, akik a fürdőhelyen is undorító hajlamukat követték. Döntő bizonyítékok, megcáfolhatatlan tanuvallomások igazolják a két ember betegségét, akiket ezek alapján a rendőrség már átadott a voloscai járásbírósnak, ahonnan a trieszti törvényszékhez továbbítják őket.

A szenzációs esetet a legnagyobb titokban tartották, de A Tengerpart munkatársának sikerült a csunya botrány minden részletét megtudni. Alább közöljük egész részletességében, de a neveket — nyomozás érdekében — elhallgatjuk.

Az abbáziai rendőrséget nemrég figyelmeztették, hogy a Kurpark sötétebb helyein éjjelenként egy 4 tagú társaság jön össze, amely igen gyanúsán viselkedik. A rendőrség részéről Potacsnik detektív kezdett nyomozni, aki csakhamar arra a szenzációs felfedezésre jutott, hogy a négyek társasága beteg hajlamu emberekből áll, akik az éj leple alatt folytatják gyalázatos üzemeiket. F. hó 17-én éjjel 12 órakor Potacsnik és egy társa rajta ütött a sűrű bokrok között turbékoló társaságra és in flagranti

Melyiknek segítenék, ha rákerülne a sor? — kérdeztem magamtól.

Félek, hogy ugy határozom el: nem a férjnek. Bár a jövevény sem kedves nekem, mert amit én fantáziában és elméletben forgatok az életben: ő ahhoz egy-egy pillanatra közel él. A vonat zökken egyet és az idegen megérinti a nő fehér ruhájának a szegényét, fölemeli a földre esett virágot és egy szelíd, édes hang hallatszik:

— Köszönöm!

Ez semmi magában véve és mégis sok. Am ez csak a kezdet. A férj is, én is behunyjuk szemünket, nyilván, hogy leskelődjünk, én hirtelen kinyitottam és az idegen szöke bajuszát az asszony tenyeréhez szorította. Nem esők volt ez, sokkal kevesebb s sokkal több. Vérlázító fürtelem, nines-e jogom, hogy ilyen problémákon törjem a fejem: mit tegyen egy férfi, ha akkor szeret bele egy nőbe, amikor az épen első násznapiát éli — utazza — mással? És ha az illető hölgy nemesak jövevény, becsületes, de szereti is az urát. Mit kell tenni az első pillanatban, hogy legalább az elővigyázati intézkedéseket megtegye az ember? És ha nines kéznél a szerelem nevezetes elméleti tudosa, Szomaházy István. Hirtelenében összevesz-

esipte őket. Három a rendőrségre került, de a negyedik megugor és hiábavaló volt a legszorgosabb kutatás, nem lehetett kézre keríteni. A rendőrség csak sejti, hogy ki lehet, tudni vélik, hogy egy fumei ur, de ezt biztosan tudni nem lehet. A nagy szenzációt is e miatt kellett mostanig elhallgatni, de most már ennélfelül is nyilvánosságra hozzuk a nem mindennapi esetet, mert valószínű, hogy a megszökött ur rövidesen mindenképen kézre kerül.

A letartóztatott emberek közül az egyik egy magyar gróf, aki 40 éves és Tihán, Ung megyében született, a másik egy szászregeni orvos, aki 50 éves, a harmadik pedig egy 17 éves pincérfiu. Az orvos és a gróf kézzel-lábbal azon volt, hogy kiltük titokban maradjon. Semmiféle kérdésre nem válaszoltak és írást sem találtak náluk. Velük szemben a pincérfiu teljes részletességgel megvallotta az ocsmányságot. Elmondotta, hogy a megszökött ur utján ismerkedett meg a gróffal és orvossal. Hogy ki a közvetítő, ő sem tudja. Csak annyit tud, hogy németül és olaszul beszél. Rendesen a Kurpark sötétebb helyein találkoztak éjjel 11—12 óra között. Egy találkáért a fiu 5 koronát kapott. A végzetes találkán is megkapta az 5

szűnk a férjjel? Régi módj, ordinári, semmi. Az összes don Juanok és a többi finem márk mind ügyetlenek és hazugok e helyzetben, amelyet a becsületes erkölcsnek megszeri apellációja véd.

A jövevénynek azonban ez nem imponált. Ameddig a férfi a kufferekkel bajlódott előtte, a szemem láttára hozzáért a nő hajához és szólt:

— Azt hittem, maga jön. Minek hozta magával ezt a barnot.

— Hallja, maga mindjárt kikap, ez a hátyám!

Elmosolyodtam és föllélegztem. A testvérével utazik és leány, a szörnyü véltárs pedig egy pesti fiatalember, akit a család még nem ismer. Majd megismeri közelebbről, azt is megtudhatja, mennyi adósága van, sőt ki is fizetheti.

Nines probléma. Május van és édes szép, hűtlen orgona-virág. Nyisd ki az ajkaid, fiatal nőcske, nyisd ki egészen, szidd ki minden illatát, színét pedig lelkedve zárd, hogy emlékezzél rá, amikor elmúlik a májusi mese és sa zörgő gyümölcsöt kövér levelek reszkető kiesnyes gonddal ölelgetik.

Bródy Sándor.

—«0»—

koronát, ezt rögtön átadta a kihallgatást végző Luger Péter rendőrfőbiztosnak.

A két uri ember eleinte tagadni próbálta a súlyos vádat, ám a fiu leghatározottabban fenntartotta vallomását, de Potocsnik detektív is ellenük bizonyított. Mint-hogy vallani nem akartak és így személyazonosságuk megállapítható nem volt, de meg a cselekmény miatt várható büntetés nagysága is indokoltá tette, a rendőrség a gróft és az orvost letartóztatta, egyben a legintenzívebb nyomozást rendelte el a megszökött negyedik után. A fiut vallomása után elbocsátották, miután kiskoru és kétségtelen, hogy ő csak a beteg hajlamu emberek áldozata.

Ezek után a rendőrség a letartóztatott emberek kiléte után nyomozott. Két nap mulva aztán megjelent a rendőrségen a Richter penzió tulajdonosa és bejelentette, hogy két előkelő magyar vendége eltűnt. Elővezették a letartóztatott embereket, a penziós felismerte eltűnt vendégeit. Így megállapították, hogy az 50 éves uri ember dr. ——— Ödön szászregeni orvos, a 40 éves pedig gróf ——— Ferenc magyarországi nagybirtokos, akik szeptember 10-én érkeztek Abbaziába. A további tagadás mit sem használván, a két ember bement a nácionáléját. Csak a súlyos vádról nem akarnak tudni és azt mondják, hogy egy ujjal sem nyultak a pincérfiuhoz. Ezt persze hajos elhinni, mert elképzelhetetlen, hogy egy mágnás és egy orvos tisztán szellemi szórakozás céljából találkozzék éjjel 12 órakor a bokrok között egy 17 éves kis piccoloval.

A gróf a legnagyobb kauciót ajánlotta fel, ha őt és az orvost szabadlábra helyezik, de ennek részben az osztrák büntetőtörvény szigorúsága, részben mert külföldiek, akik csak nyaralni jöttek Abbaziába, a rendőrség nem tett eleget. A letartóztatottak további fogva tartását rendelte el. Átkísértette őket a voloscai járásbírósnak fogházába, ahonnan mindkettőt átviszik Triesztbe.

Ujdonságok.

—«0»—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzések alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nines.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rishántológvár, a papírgvár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica” cognagyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beépítőjegyeket.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

ADÓSOK ÖRÖME.

Üdvözöllek október elseje! Üdvözöllek, mint a fiumei új éra hajnalhasadását, mint az adósok örömét, a hitelezők hóhériját, mint a humanizmus heroldját!

Tisztelt Polgártársaim, különösen pedig tisztelt adóstársaim, vegyétek tudomásul, hogy már nem úgy van, mint volt régen. Ma már más csillag ragyog az égen. Már t. i. Fiume egén. A mai nappal elköltözött tőlünk az ócska, rossz, rozoga osztrák végrehajtási törvény és helyébe lépett a modern magyar végrehajtási eljárás. Ezentul más világ lesz, kérem alászan.

Eddig úgy volt, hogy jött a végrehajtó és lefoglalt mindent, ami neki jól esett. Amint a példaszó mondja: amit a szemem meglátott, azt a keze nem hagyta ott. Bánta is a nem nagyon tisztelt hitelező és végrehajtó, hogy hol alszom holnap, mi-hől eszem, hova ülök. Ő csak foglalt, foglalt, foglalt, a gutaütésig mindig foglalt. Mikor már mindent jegyzőkönyvbe vett, akkor mosolygó arccal bele nyult a zsebébe, kivette a pénztárcámat és zsebre vágta; lekasztotta az órámat láncostól és elsüllyesztette; kiszedte a nyakkendőtütemet, lenyalta a leveleimről a bélyegeket, sőt ha alsózni merészeltem, ő tette el a nyereséget. Mindehhez én a fogaimat viszorítottam, de védekezni nem tudtam, mert így rendelte a buta törvény.

Ma? Ma már egészen másképen van. Előre elképzelttem azt a kéjes gyönyört, amit érezni fogok, mikor bejön a hitelező és foglalni akar.

— Nem lehet, barátom — fogom mondani pokoli kacaj kíséretében. Ez a két szoba butor kell nekem, mert én hivatalnok vagyok. A három ágyra is szükségem van, mert egyben a gyerek fekszik.

— A fizetésem? Jaj, barátocskám — ezt megint én fogom mondani a hitelezőnek — a fizetésem mindössze 2000 korona, ezt pedig nem engedni lefoglalni a törvény.

— Hogy arany-e a láncom? Persze, hogy az. Most vettem 200 koronáért. Ez a gyűrű a kisujjamon 300 korona volt. A tárcámban alig van 500 korona. Ez magának kell. Sajnálom, igazán sajnálom, most nem fizethetek.

Igy fogok beszélni én, büszke alperes és a hitelezőmet meg fogja ütni a guta. Mert a zsebenotkozás megszűnt a mai nappal, a tárcámhoz nem nyulhat hozzá, a vánkosomat nem foglalhatja le, a fizetésemnek csak egyharmadához van jussa, illetőleg legalább 2000 koronát hagyni kell. Kérem, mától fogva én leszek az ur, a nyomorult hitelező pedig vegye le előttem a kalapját.

(k. p.)

— **Áthelyezések.** A zágrábi üzletvezető Hesz Ferenc fiumei helyettes állomásfőnököt a fiumei forgalmi főnökséghez főnök-helyettesi minőségben áthelyezte, helyére pedig Jokics Tivadar zágrábi főnök-helyettest nevezte ki.

— **Hivatalvizsgálat.** Bubla Ferenc itéltáblai elnök tegnap Fiuméba érkezett és megvizsgálta a törvénytörvényes ügymenetét.

— **Október 6.** A Fiumei M. Kir. Kivitel Akadémia Hallgatóinak Köre f. évi október hó 6-án d. e. 10 órakor a vértanuk emlékére ünnepséget rendez a következő műsorral: 1. Hymnus. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Toplak Ferenc, a kör elnöke. 3. Az aradi vértanuk. Palágyi Lajostól. Szavalja: Feymann István. 4. Kuruc dalok. Éneklő: Köllő Gábor, kíséri: Bertok Willi és zenekara. 5. Emlékezés Irta és felolvassa: Megyery József. 6. Cinka Panna. Melodráma. Előadja: Alrdorffer Lucian, kíséri: Kiss János. 7. Sas-fők wágnári jelenete. Szavalja: Reményi István. 8. Szózat.

— **Értekezlet a cukorforgalom ügyében.** Holnap délután rendkívül nagy érdekességű értekezlet lesz Fiumében, a Nyilvános Tárházak r. t. igazgatósági helyiségében. Baecinszky Vladimir dr. zágrábi máv. üzletvezető elnöke mellett a helybeli szállítócégek, a hajózási társulatok és a cukorgyárak képviselői fognak értekezni és megvitálgatják azt a módot, amelylyel a cukorforgalom lebonyolítása megkönnyebbíthető volna. Az értekezleten jegyzőkönyvbe veszik az egyes cégek kívánásait és a máv e szerint fog intézkedni.

— **Az új végrehajtási törvény** ma lépett életbe Fiumében. A végrehajtásokat ezentul Bartoli István törvénytörvényeski tisztviselő végzi.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskola tanács ma este 6 órakor ülést tart, amelyen kisebb ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **Adakozás.** Az Adria hajóstársaság 15 korona 90 fillért adományozott a hajóskapitányok özvegy- és árvaalapja javára.

— **Vizrebocsátás.** A monfalconei hajógyárban esütörtökön fogják vizrebocsátani az Austro-Americana Dora nevű új gőzösét.

— **Patek és Márffy.** Érthető örömet keltett Kaposváron Márffy Károly dr. nyíregyházi színigazgató abbéli vállalkozása, illetve vállalkozási szándéka, hogy november derekától január derekáig téli színházi szeszont rendez Kaposváron. A tervvel foglalkozott a városi képviselőtestület közgyűlése is, még pedig rokonszenvesen. A reményesség azonban alig marad meg még csak reményességnek is, mert Márffy Károly dr. vállalkozása alig nyerhet kivitel. Patek Béla dr., a majdani színigazgató élénken tiltakozik az ellen, hogy az ő tavasszal megkezdendő szeszontját bárki is előzőleg zavarja. A miniszteriumban Pateknek adnak igazságot s ekként kétséges, hogy a rokonszenves Márffy Károly dr. téli szeszont rendezhesen Kaposváron. A két versenyző doktorszínigazgatót színházi titkár korokból a fiumei közönség is jól ismeri.

— **A lefoglalt halászbárka.** Mint megírtuk, a rév hivatal tegnapelőtt lefoglalta a „Dammermoor” nevű halászbárkát, amely a part közelében halászott. Tegnap volt ezen kihágás ügyében a tárgyalás, amelyen a Dammermoor parancsnokát 100 kor. pénzbírsággal sújtották.

— **A torretai véres verekedés.** A városnap éjjeli torretai verekedésnél életveszélyesen megsebesített Dukics Szpazo állapota változatlanul súlyos. A rendőrség tegnap éjjel a tett gyanújával letartóztatott egy fiatal embert, aki állhatatosan tagad.

— **A kikötőből.** Okt. 1. É r k e z e t t . Ultonia angol gőzös Newyorkból, 1300 hordó olajjal, 40 tonna rézzel, 30 tonna vegyes áruval, 40 tonna rizszel; Andalusian angol gőzös Liverpoolból, 60 tonna bádoggal, 20 tonna vasmacskával, 20 tonna szódával, 10 üres zsákkal és 150 hordó vassal.

Indult: Carinthia osztrák gőzös Konstantinápolyba, 800 tonna cukorral, 60 tonna rizszel, 20 tonna papírral és 115 láda üvegáruval; Nias holland gőzös Triesztbe. Üresen.

— **Tinhalak Pólának.** Az Ungaro-Croata Pola gőzöse tegnap nagy tinhalszállítmánnyal indult Pólába.

— **Sikkasztó ügynök.** A rendőrség Ponzecehi Romuald téstagyáros feljelentésére letartóztatta Gattolini Ernő 34 éves genuai születésű ügynököt, aki a gyáros kárára 130 koronát sikkasztott.

— **Winkler István holtteste.** Fiuméből ma két buvár utazott Portoréba, hogy a múlt heti szerencsétlenség áldozatának Winkler Istvánnak a holtteste után kutatásnak.

— **Az éhség rossz tanácsadó.** A potyán való étkezés egy különös módját találta ki Klaiich Mima 22 éves horvát fiatalember. Tegnap délben egy fillér nélkül beült egy vendéglőbe s étkezés után, hogy szánalmat ébresszen maga iránt s megmeneküljön a fizetéstől, felakasztotta magát egy fogásra. Hogy valahogy baja ne történjék abban a pillanatban kötötte fel magát, amikor egy pincér közeledett arra. A trükk sikerült, mert csakugyan megkönnyörültek rajta. Este egy másik vendéglőben próbálkozott meg ezzel a trükkel, de itt rajtaveszett. Rájöttek a csalafintaságra s átadták a rendőrségnek.

— **Germinál.** A Corso mozgófénykép-színház ma este olyan képet mutat be a közönségnek, amely már ugy hat, hogy ez a végső állomás a moziművészet terén, ennél nagyobb, szebb és tökéletesebb meglepetés már nem következhetik. Ez az új darab Zola Emil egyik regényét a Germinált szabaddítja ki a szavak rabságából és varázsolja át a megtörténés, a mozgás eszközeivel megmozdító és grandiózus valósággá. Zola regényének a tartalma ismeretes, de a film ezerszeresen több annál, amit a szürke betűk regélnek. A filmet a Pathé Frères cég csinálta s eljéjétől nyolcadikáig kerül színre.

— **Gazdátlan kutya.** A pályaudvaron egy közép nagyságu buldogkutya fogtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a Corsia Deák 5. sz. alatt, a ház mesternél.

— **A Wotan-lámpa hirdetést t. olvasóink** különös figyelmébe ajánljuk. A forgalomban levő összes izzó lámpák közül a Wotan-lámpa feltétlenül lehető legnagyobb árammegtakarításnál fogva kiválik, ugyszintén, ami tartósságát illeti, minden várakozást felülmul. Izzó lámpák vásárlásánál ügyeljünk arra, hogy a lámpák mindegyikén a „Wotan” név rajta legyen; s utasítsuk vissza, ha helyette mást kínálnak. Ha üzletben nem kapható, forduljunk közvetlenül a Magyar Siemens-Schuckert-művekhez, Budapest, VI. Teréz-körut 36.

— **A Világ egyike a legjobban, legérdekesebben és legfrissebben szerkesztett napilapoknak.** Pártoktól teljesen függetlenül harsog a társadalom új megalapozásán. Törhetetlen meggyőződéssel száll síkra a szociális állam egyedüli megteremtőjéért: az általános, egyenlő, titkos szavazójogért. Küzd elszántan a felekezeti állami oktatásért, a szocializációért és minden olyan eszméért, mely a haladást viszi előre. Munkatársai között vannak az új Magyarországot szellemi vezérei, irodalmi világunk legelőkelőbb képviselői, akik ragyogó tüllel szállnak síkra a demokratikus haladás igazságaiért. Aki szereti és szíven hordja a haladás ügyét, fizessen előre a Világra, hogy a lapnak egyre, növekvő táborát új erővel gvarapítsa. Október 1-én új évnegyedbe lép a Világ. Előfizetési ára egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2.40 korona. Tanítóknak és kishivatalnokoknak kedvezményt ad a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Gyár-utca 4. szám alatt.

—o—

Távirat — Telefon.

A képviselőház megnyitása.

BUDAPEST, okt. 1. A kormány a képviselőház megnyitása előtt értekezletet tart, melyen megállapítja, hogy milyen javaslatokat fog a Ház elé terjeszteni. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy első sorban az igazságügyi javaslatok, az esküdtszék reformja és sajtótörvény reformja kerül tárgyalás alá. A belügyi javaslatokat egyelőre nem veszik elő.

A parlamenti őrségnek Tisza azt a rendeletet adta, hogy ezentul csak a tisztek tartózkodhatnak a folyosón. A legénység közül senkinek sem szabad a folyosón mutatkozni.

A kis főherceg kadét lesz.

BÉCS, okt. 1. Ferenc Szalvátor főherceg legidősebb fiával, Ferenc Károly Szalvátorral tegnap reggel kihallgatáson jelent meg a királynál. A kis főherceg ma lép be a hainburgi utász-akadémiába.

Izgató kispap.

CSÁKTORNYA, okt. 1. A Muraközben izgató működést fejtett ki Ganecz Vince kispap, aki az ottani lakosoknak azt magyarázta, hogy ők nem magyarok, hanem horvátok. Miután többszöri figyelmeztetés után sem hagyott fel izgatásaival, a csendőrség államellenes izgatás miatt letartóztatta.

Öngyilkos milliomos kisasszony.

NAGYVÁRAD, okt. 1. Okányi Schwartz Gyula, országsszerte ismert dúsgazdag földbirtokos 19 éves Liza leánya, a család gypai pusztán levő kastélyában halántékon lőtte magát és rögtön meghalt. Öngyilkossága okát nem tudják.

Eltűnt feltaláló.

LONDON, okt. 1. Diesel mérnök, a Diesel-motor híres feltalálója eltűnt. Londonból Antwerpenbe utazott, de mikor a hajó megérkezett, Diesel nem volt az utasok között. Valószínű, hogy utközben a tengerbe esett.

Kirabolt postakocsi.

BUDAPEST, okt. 1. A 70-es számú postahivatalban ma reggel Jámbor Mihály csomag- és pénztárbesíttető jelentette, hogy postakocsijának veszekeszt, amíg ő kézbesített, feltörték és olvítottak egy levelet, melyben 3000 korona és egy levelet, melyben 2300 korona volt. A detektívek Jámbort is vallatóra fogták, mire ez azt mondta, hogy őt ne gyanúsítsák, mert neki vagyona, nevezetesen Rákospalotán háza van, ami 20 ezer koronát ér és így nincs más pénzre rá-

szorulva. A rendőrség megállapította, hogy Jámbor házában sok az adósság és 6000 koronát kell neki a napokban fizetni. A nyomozást folytatják.

Öngyilkos urinők.

BUDAPEST, okt. 1. A Zsigmond utcában levő Esplanade-szállodában ma délelőtt háromnegyed 11 órakor két uriasszony lett öngyilkos, kik Dr. Blahó Károlyné és Pojedzsi Ernőnének irták be magukat. Utóbbi még eszméletnél volt mikor rátörték az ajtót és megmondta, hogy igazi neve Wildhagen Ferencné és a férje fővárosi hivatalnok. A kettős öngyilkosság okát nem tudják.

A csendőrfegyver.

DEBRECEN, okt. 1. Balmazújvárosban Elek István csendőrőrmester agyonlőtte Jankó Mór nevű társát, azután öngyilkos lett. A két csendőrőrmester között régi harag állott fent.

A belga hercegnők öröksége.

BRÜSSZEL, okt. 1. A brüsszeli lapok értesülése szerint a belga állam megegyezett Lónyayné Stefánia grófnővel a királyi hagyaték tárgyában, mely mint egyes olyan ingóságok visszavételéért nézve, amelyek a hercegnőket illetik, amelyek azonban a civilista akar megvásárolni. A belga állam ügyészei jelentést tettek a törvényszéknek és az ügyek néhány hónap alatt végképp elintézik. Lujza hercegnő már nem adhat be semmiségi kérelmet, mert azt két hónap alatt kell benyújtani, ez a határidő pedig már leteit.

Roosevelt újabb vadászata.

NEWYORK, okt. 1. Az Unió volt elnöke, Roosevelt, nagy vadászkirándulást tervez Braziliába és Paraguayba. Roosevelt, a ki tudvalevően szenvedélyes és kitűnő vadász, sok tudóst is visz magával. Az a terv, hogy motoresónakokon lemennek az Amazonon, majd felkeresik Dél-Amerikának azokat a vidékeit, melyek eddig még nincsenek felkutatva.

Betörés és öngyilkosság.

KRAKÓ, okt. 1. Az éjjel betörték Scitovszky könyvkereskedő üzletébe, melyből segítségkiáltások hallatszottak. Mire a rendőrség oda érkezett, a betörők elmenekültek. Scitovszkyt holtan találták a küszöbön. 90 koronát raboltak a pénztárból és 1000 koronát a zsebjéből.

Nagy tűz.

MADRID, okt. 1. Vendreiben ma tűz ütött ki, amely az egész várost elpusztítással fenyegeti. Madridból segélyvonat ment katonasággal és tűzérsséggel a helyszínre.

Kedvezőtlen kritika a francia hadgyakorlatokról.

PÁRIS, okt. 1. Humbert Károly, akit már több ízben hadügyminiszternek jelöltek a lapokban éles kritikákat tesz közzé az idei francia őszi hadgyakorlatokról. Kifejti, hogy a legénység rosszul van kiképezve és a vezénylet is rossz. Ha a francia katonát a modern haladásnak megfelelő fegyverekkel látták is el, ez még távolról sem elég, mert meg kell kapniok azokat a vezéreket, akik méltók vitézségükhöz.

Ferdinánd király utazása.

KARLSBAD, okt. 1. Ferdinánd bolgár király még ebben a szezonban ide érkezik.

Sötét bűn.

BÉCS, okt. 1. Az esküdtszék förtelmes bünpört tárgyal. A vádlott Grossauer Antonia 45 éves segédmunkásnő, aki április 27-én meggyilkolta kedvesét, Gruber Ignácot, mert faképnél akarta hagyni, hogy más asszonyt vegyen feleségül. A tárgyalás zárt ajtók mögött megy végbe, mert a védő a vádlottnak és az áldozatának szexuális életét hozza fel mentségül.

Halálos katasztrófa idegenben.

LIPCSE, okt. 1. A közúti vasuti katasztrófa alkalmával megsebesült két bécsi vendég állapota fölötté sulyos. Ehreufennd állapota halálos és az orvosok lemondottak életéről. Tegnap óta nem tért eszméjére. Remény van, hogy Vessely mérnököt sikerül megmenteni.

Gyilkosság a svájci határon.

BERN, okt. 1. Sesaplana környékén az osztrák-svájci határon két svájci vadász állítólag véletlenül átment osztrák földre és ott vadászott. Erdőkerülők észrevették a határsértőket s felszólították, hogy menjenek vissza a határon túl. Az egyik svájci futásnak eredt, a másik sem akarta magát igazolni, mire a két osztrák erdőőr megállásra intette a menekülőt is, azonban az illető megállás nélkül visszafordult s úgy lőtt az osztrák erdőkerülőkre. A golyó halálosan találta a szerencsétlen vadórt, azután mind a két svájci elmenekült.

A cseh-német kiegyezés.

PRAGA, okt. 1. A kereskedelmi- és iparszövetség ma tartott ülésében a következő határozatot hozta: A szövetség, híven alapításánál magára vállalt feladatához, nyomatékosan ismétli követelését, mely a cseh-német kiegyezési tárgyalások újból való folyamatba vételét és a cseh-német kiegyezés végleges megkötését. Ez a felhívás annál megszívlelendőbb, mert a jövőbeni kereskedelmi szerződések csak a gazdasági érdekek szempontjából lesznek megalkotandók és megítélendők.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmas, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárban

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Német aviatikus Franciaországban.

PÁRIS, okt. 1. Az itteni Daily Mail jelentése szerint tegnap délután 5 és fél óra-ko regy német tiszt Boulogne sur Mer közelében biplánal kikötött. A pilóta kijelentette, hogy Kölnben szállt fel azzal a szándékkal, hogy Angliába repüljön, de bal-éset következtében kénytelen volt Boulogneban leszállni. A német tisztet, egy jegyen kívül semmiféle papírja nem volt, letartóztatták. A továbbutazását csak akkor fogják megengedni, ha röplőgépet a szakértők alaposan megvizsgálták és ha a tiszt kielégítő nyilatkozatot tesz francia területen történt repüléséről. Az incidens a lakosság körében nagy felülést kelt.

Politikai gyilkosság Kalkuttában.

KALKUTTA, okt. 1. Szarifad bég rendőrfőnököt tegnap nyílt utcán három bengáli ifju agyonlőtte. A gyilkosok elmenekültek. Valószínű, hogy tettüket politikai motívumokból követték el.

Az albán harcterről.

DURAZZO, okt. 1. Az albánok minden oldalról győzelmesen hatolnak előre. Dibráról Strugán át Gostivarig jutottak. Elfogtak 300 szerbet és 20 ágyút zsákmányoltak. Kinosevonál és Ochridánál is győzedelmeskedtek. Az ott harcoló 20.000 főnyi albán sereghez 40.000 macedon-bolgár csatlakozott.

SZALONIKI, okt. 1. Az albán harc-terre szánt szerb csapatok behajózását ma folytatták.

A bolgár-török béke.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 1. Tegnap este 7 óra 50 perckor a török-bolgár békeszerződést aláírták. A nagyvezér beszédet mondott, amelyben gratulált a delegátusoknak, hogy olyan rövid idő alatt sikerült a békét megkötöniük. Utána Szavov bolgár delegátus szölt. Beszéde így hangzik:

— Penség! Legyen szabad mindenké-
lőtt a bolgár delegátusok nevében köszö-
net mondani a támogatásért, udvariasságért
és előzékenységgért, amelyben minket misz-
sziókn keresztülvitelénél részesített. Hála a
mindkét részről latbavetett fáradozásnak,
jóakarataknak és békülékeny szellemnek, az
az állapot, amely már majdnem egy eszten-
deje a két ország között fennállott, súlyo-
san rájuk nehezedett, véget ért. A szerző-
dés, amelyet az imént aláírtunk, Törökor-
szág és Bulgária között a jó egyetértés és a
barátság helyreállítását jelenti. Teljesen tu-
datában vagyunk annak, mennyire díszünk-
re szolgál, hogy e nemes feladatban közre-
működtünk és szerencséseknek érezzük ma-
gunkat, hogy a jó szomszédiaság és baráts-
ság szilárd és állandó helyzetének helyreál-
lására garanciákat teremtettünk, garanciá-
kat, melyek mindkét nemzet virágzását és
legnagyobb boldogságát vannak hivatva elő-
segíteni.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 1. A bol-
gár delegátusok tiszteletére a szultán dínert
fog adni, amelynek időpontja azonban, te-
kintettel a szultán diszpozíciójára, még
nincs megállapítva. A nagyvezér is dínere
fogja hívni a delegátusokat. Szavov és Na-
scovics delegátusok e hét végén elutaznak.
Tonev delegátus még Konstantinápolyban
marad.

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Szept. 29 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Magyar hitelrészvény	824.50	825.50
Osztrák hitelrészvény	625.—	625.50
4%-os koronajáradék	81.10	81.15
Osztr.-magy. államvasut	698.50	696.—
Jelzálogbank	424.50	425.—
Leszámitolóbank	512.—	511.—
Hazai Bank	282.—	285.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	549.—	551.—
Rimamurányi	678.—	677.—
Salgótarjáni	760.—	765.—
Közuti Vasut	640.—	642.—
Városi Villamos	361.—	362.—
Adria	572.—	571.—
Déli Vasut	126.50	—
Magyar Cukoripar	2710.—	—
Rizsgyár	3800.—	—

Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)	Szept. 29 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Búza októberre	10.43	10.49
Búza áprilusra	11.33	11.39
Rozs októberre	8.16	8.11
Rozs áprilusra	8.87	8.90
Zab októberre	7.56	7.60
Zab áprilusra	7.86	7.90
Tengeri májusra	6.89	6.71

Bécsi Értéktőzsde.	Szept. 29 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Osztrák hitelrészvény	625.50	627.—
Magyar hitelrészvény	824.—	826.50
Osztrák magyar államvasut	695.50	694.—
Déli Vasut	—	126.50
Alpesi	853.—	844.—
Skoda	825.50	823.—
Osztr. koronajár.	81.65	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsonköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficiente“ tengerhajóz.	309.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1509.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1130.—
Orient tengerhajózási társ.	1380.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1600.—
uj	1450.—
Magyar Olajgyár	292.—
Austro-Americana	292.—
Navigazione Libera Triest	620.—
Osztrák Lloyd	612.—
Stabilimento Tecnico	9750.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	424.—
I. Trieszti Rizsgyár	746.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	424.—
Spalatol Portland Cement	354.—
Assicurazioni Generali Nap.	830.—
Riunione Adriatica	3720.—

Figyelem!

A Kobrak-féle cipőgyár esőbejutása
folytán, a Corso 46. szám alatti fióküzletben
az összes áruk az eredeti áraknál 20-tól
50%-ig olcsóbban kerülnek eladásra.

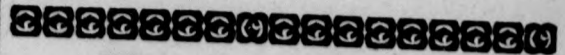
Mindenki ragadja meg a kedvező alkal-
mat, hogy most olcsón jó „KOBRAK“ ci-
pőkhöz jusson.

Tisztelettel
VÉRTES S.
Corso 46.

Szerény megélhetést nyújtó

üzletet vennék

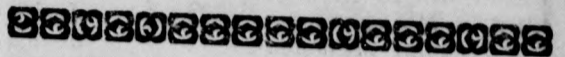
Cim a kiadóhivatalban.

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyom-
ban kiirtja a „Löcherer Cimexin“. Nem
piszkít minden tisztítható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján
gyógyszertárában Fiume.

KRATEJL Világhírű Czirkusza

FIUME, PIAZZA ENEO (SCOGLIETTO)

Igazgató: Kratelj A., Üzletvezető: Geisler B., Titkár: Makay A.
80 művész. 50 paripa 5 teve.

Ma és mindennap este 8 1/4 órakor.

— gazdag és változatos műsorral —

Vasar- és ünnepnapokon délután 4 órakor
külön előadás gyermekek és családok
számára.

Ma szenzációs számok:

Cavaliere Kratelj igazgató: Lovak tömeges
drszirozása.

Gigas csoport egyetemes zene-virtuozok, ki-
tűntetve ő felsége az olasz király által.

Misses Annita, Jane, Helene, Marie és
Louise felülmulthatatlan lovaglónők és
akrobatanők.

Mister Rodolfo Milanivitsch a magas lo-
vaglőiskola tanárja.

Kratelj Franzini és Joseffi, a híres dupla
jockeyok és derby lovaglók Párisból.

Alberto, Gogo, Bruno, Nagy, Dusek és Ric-
cardo bohócok
és a többi szerződöttetett művész fellépte!

Kereskedelmi tanfolyamot végzet ma-
gyarul németül beszélő

kisasszony irodába ajánlkozik.

Cim a kiadóban.

Elutazás miatt

**két szoba bútor
azonnal eladó.**

Cim Via Clotilde 4. f. sz. 2.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquadotto 2 sz. (Kucich ház)
és a Via Goldoniban (a Dubravčić ház-
ban). Vállalatát a mai kor igényeinek
megfelelően, vegytisztító üzemmél kibő-
vítette, melyre a közönség szives figyel-
mét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon
9-88. Tisztelettel

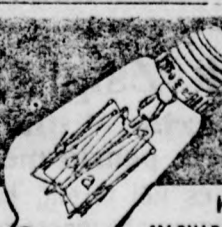
Bredár Lajos.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lírá-
ó, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német
kiszolgálás.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hötes arrivés hier:)

Fekete József Budapest	Jezica
Lurz E. München	Jezica
Popp Emmi München	Jezica
Grochowski W. Varsó	Regina
Kwiatkowski Walerian Varsó	Regina
Molle Walter dr. Düsseldorf	Grand H.
Wieninger Carl Triest	Grand H.
Aretin Paron Haideberg	Grand H.
Straschner Ottó Teplitz	Grand H.
Polák E. dr.	Grand H.
Hlebs Franz Laibach	Abbazia 99
Rowland Marthe Singapore	Keglevich
Rosenberg Ottó Berlin	Rhea
Zupan Ivana Laibach	Triglav
Karłowietzki Stefan Krakó	Bristol
Stern Eduárd Krakó	Bristol
Fontana I. Lemberg	Bristol
Rajatsky A. Wöllersdorf	Istria
Westermayer Karl Wien	Istria
Secha Rudolf Wien	Istria
John Sárka Budapest	Szegő
Kraus Hedwig Mühlbach	Szegő
Mayer August dr. Tübingen	Wienerheim
Eisenbach Max Tübingen	Wienerheim
Reli Leó Wien	Wienerheim
Grohsér Richárd Adlershof	Wienerheim
Koliszeski Nikolaj Kiew	Marchlewska
Köh Samuel Erzsébetfalva	Márkus
Strell Martin dr. München	Liburnia
Jekovec Ciro Borovlje	Liburnia
Knapp Frantisek Prostejov	Cesky
Chromcova Jindriska Prostejov	Cesky
Jonak Rudolf Prága	Cesky
Gedeon Johann dr. Kaba	Celestina
Voit Henrik Wien	Posthorn
Martin Michael Gráz	Posthorn
Romauch Ivanka Beljak	Posthorn
Hafner Helena Skofjaloka	Posthorn
Savie F. Zágráb	Stefanie
Fischer Róbert Budapest	Stefanie
Prochoroff Moszkva	Stefanie
Orloff Ellen Moszkva	Stefanie
Fricker E. S. A. London	Stefanie
Hessberg Richárd	Stefanie
Voigt Irén Hannover	Stefanie
Luz Marie München	Speranza
Pfaffe Hermann Breslau	Speranza
Happak F. Zell am See	Speranza
Popp Emy München	Speranza
Pechntzer Sándor Budapest	David
Friedrich S. dr. Zágráb	David
Pototschnigg Karl Gráz	David
Grudzinski Róbert Lodz	David
Herstein Heinrich dr. Krakó	David
Blasz Alfréd Budapest	David
Goldschlag Wolf	David
Essauloff Victor Moszkva	David
Rosernagl Istvánné Siófok	Habsburg
Horn Henrik dr. Miskolc	Abbazia
Ohrenstein J. Krakó	Abbazia
Veszprémi Rózi Budapest	Breiner
Thorn Ábrahám Tarnow	Breiner
Grosz B. Krakó	Breiner
Erdély Szerén Budapest	Breiner
Schönberger J. A. Podole	Breiner
Jaglom M. Podole	Breiner
Goldstein S. Varsó	Breiner
Practzel Gusztáv dr. Krakó	Savoy
Lutzow Henrik gróf	Savoy
Pflanzer Bartl Willendorf	Savoy
Schitmann Fanny Willendorf	Savoy
Blumenfeld Adolf Krakó	Savoy
Ziegler Alfréd Wien	Savoy
Singer Leopold Varsó	Savoy
Gedvoje Augusta	Ostojca
Lemberg Elise Szentpétervár	Janette
Spitzer Bernát Budapest	Janette
Sidló János Miskolc	Secourant.
Szabó Ferenc Budapest	Secourant.
Török Ferenc Budapest	Secourant.
Latzkó Adolf Budapest	Hausner

Bodansky Mici és Klára Wien	Zotter
Kerl Carl Pottenstein	Antoniushof
Schweder Karolina Budapest	Antoniushof
Kirner Dezső Palermo	Central
Leuthfried Anna Wien	Norance
Schun Ernst Cöln	Al Mare
Beckenschuss Richárd Wien	Al Mare
Rosenzweig Karl Wien	Penelope
Richter Frigyes Budapest	Slatina
Anger József Budapest	Slatina
Hessinger Wilhelm Wien	Schanzer
Kottonski F. dr. Zakopane	Augusta
Rzonitski Péter Kiew	Augusta
Rzonitski Casimir Kiew	Augusta
Borucko Stanislaw Przemysl	Augusta
Malnaik J. dr. Varsó	Quitta
Országh Arthur Budapest	Quitta
Konstantinovich Dinis	Plesch
Buchpinder Olga Zágráb	Teresia
Schwarz Josefina Zágráb	Teresia
Pfriem Irén Budapest	Jolanda
Gerb Alois	Tivoli

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon

400 ember befogadására képes terem árkádokkal. Minden kül- és belföldi ujság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Cigányzene!

Kovács Józsi kaposvári cigányprimás zenekarával játszik: mindennap d. u. 4 óratól 7-ig, és hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton este 9-től.

Plebán Ferenc, kávé.

Vidákovits szálló és étterem

ABBAZIAI Rechtsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha **Magyar tulajdonos.**

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. **Kitűnő magyar konyha.**

Tulajd. **Rudovits v.**

Benedek Zsigmond

fodrász, **Abbazia. Villa Miramar (Viktoria penzió mellett.)**

Kütön Uri és női terem, hajmosás, hajszáritás, villamos arc massage, onduláció, manicure pedicure. Telefon 121.

JOHANN RAPF

„Villa Ella“ Pilseni Söröző.

Steinacker Villával szemben Feljárt a Slatina fürdőnél. Szobák penzióval és a nélkül, olcsó árak. Polgári konyha, pilseni sör, jó borok.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Szenzációs Oriási Családi Programm.

Minden szám egy sláger

John Mentiros Csoport
Jongleur-jelenet, 3 hölgy és 3 férfi.

The three Galoey's
akrobaták

Doris Ella | **Helken Ellen**
magyar énekesnő. | Olasz átváltó szubrett

Thick & Thin
excentrikusok

Christl Felsen | **Marga Marguitta**
Operette-énekesnő | spanyol táncosnő

RUDOLFI RUDOLF
új programmal

és a többi szerződött művészek fellépte

**Előadás után kabaré szabad be-
menettel.**

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel. Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

„CORSO“ mozgófényképszínház.

Október 1-étől 8-áig szinrekerül a

Germinal

Zola Emil halhatatlan szociális regénye 8 részben.

2800 méteres film

Előadások kezdete, hétköznapokon d. u. 4, 6, 8 és 10, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

KÜLFÖLDI BIZTOSÍTÓK FIUME ELLEN.

A nemzetközi tengeri szállítványok biztosító szövetsége, mely az angol Lloyd biztosító társaság vezetése alatt áll, ez év szeptemberétől kezdve felemelte a Fiuméba irányított amerikai nyerspamutszállítványok biztosítási díját. Ez a díjfelemelés annál érthetőbb, mert a szállítási biztosítási díj-tételek mindenütt változatlanok maradtak s így ezt a díjfelemelést, mely egy százalékrug, nem tekinthetjük egyébnek, mint Fiume forgalma ellen irányított támadásnak. Ez az egyszázalékos díjfelemelés oly tekintélyes különbség a régi állapothoz képest, hogy nemesak kivitelünket képes megakadályozni, hanem az amugy is drágább termelési költségeinknél fogva igen könnyen megnyitja a nyugati konkurenciának a vámbelföldre irányuló útját. Miután a hazai fonógyárak ezt a díjfelemelést el nem viselhetik, kénytelenek lesznek a jövőben nyerspamut-szállítványukat kizárólag Hamburgon és Brémán keresztül hozatni. Az esetről jelentést tettek már a kereskedelmi miniszternek is. Amde a kormány nem igen segíthet az érdekeltek bajain, miután a külföldi biztosítók díjszabási intézkedéseire diplomáciai beavatkozások nincsenek hatással.

Erdeklődtünk a megdöbbenő eset részletei iránt és illetékes helyen a következő felvilágosítást kaptuk:

A biztosító társaságok körében évek óta megütőzössel látják, hogy a fiumei kikötőben egyik tüz a másikat követi, ami annyi kártalanítást von maga után, hogy ez egyáltalán nincs arányban a biztosító társaságok kockázatával. Ehhez járul még, hogy egyes hajóstársaságok a Trieszten át irányított árukat a trieszti kikötőben bevertetik, ami a biztosító társaságok kockázatát növeli.

A biztosító társaságok intézkedése igen súlyos csapás Fiume forgalmára, mert körülbelül 30—40.000 bál pamutáru szállítást vonja el tőlünk. Ekkora forgalomnál az egy százalékos díjfelemelés nagy differencia és kétségtelen, hogy az érdekeltek cégek, nevezetesen a Magyar Textilipar R. T. Rózsahegy, a Pamutipar-gyár Dugaresa, továbbá a temesvári és aradi pamutipar-gyárak ezentúl el fogják kerülni Fiumét és Brémán keresztül az ország északi vonalán hozatják be a nyerspamutot.

A esőkkenés talán csak egy év múlva áll

be, mert a biztosító társaságok addig nem emelhetik a díjat, amíg a régi le nem jár. Ez pedig ma is minden céggel van. De meg a hajóstársaságoknak is lekötött transzportjuk van, ami a lejáratig meg nem változtatható.

Eddig van a mi információink, mely után kíváncsian várjuk, hogy az illetékesek tesznek-e valamit Fiume veszélyeztetett forgalma érdekében és tudatára ébrednek-e annak, hogy a fiumei kikötő forgalmának fenntartása, illetőleg fokozatos emelése országos érdek.

VELENCE.

ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terras — Játéktér, amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitünő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világitás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekcio árukban és butorokban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Hotel Bellevue

Cirkvenica.

legközelebb a molóhoz, a tengerparton, fedett és nyitott terrasse-szal.

Kirándulók kellemes uzsonna-helye.

Olcsó utókura és téli idény.

Szept. 1-től mérsékelt árak, pensio K. 5.50-től kezdve. Fürdők a házban, jüthető szobák.

Meršlavić. vendéglős.

A kinek eladó **használt butorok** van vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörkölt kávéval töltve

Kapható - 3 minőségben

G. STOCHEL csmegezelésben

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióközlete

Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

ÚJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengeriviz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Magyar Vendéglőmben

Riva Szapáry 6. (a tengerparton)

abonomákat elfogadok házon kívül is.

A helybeli közönségnek könyvbérletnél 20% kedvezményt adok.

Kitünő magyar konyha!

Finom hegyi borok!

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Kőbányai sör!

Liebermann Izsó vendéglős és szállodás.

Raktár-túlhalmozás miatt hihetetlenül leszállított árak!

Raktáraink

a legnagyobbak és legválasztékosabbak selymekben, gyapju- és gyapotárúkban, női- és gyermekkonfekciókban, alsóruhákban, vásznakban, csipkében, felszerelési tárgyakban szőnyegekben és butorszövetekben.

Áraink

oly alacsonyok, hogy mindenkinek fell kell használnia ezt a ritkán kínálkozó alkalmat, ha nincs is jelenleg szüksége bevásárlásra.

Raktáraink

tudvalevőleg csakis garantált jó minőségű árut tartalmaznak mesésen olcsó árakon.

Áraink

mint ismeretes **RENDKIVÜL ALACSONYAK.** Nehogy azonban azt higgye valaki, hogy itt selejtes vagy gyengébb minőségekről van szó, kijelentjük, hogy összes áruink a rendes készletől valók és egyetlen darabot nem tettünk máshonnan hozzá. Ez tehát

főkéletes garanczia a jó minőségért.

Selymek.

Ruha- és bluz selyem, elegáns minták azelőtt 5.— K-ig, most méterje csak K 2.—
Egy taffeta tétel, nehéz minőség, tiszta selyem, modern színek, azelőtt K 3.50-ig, most méterje csak K 1.20
2000 mtr. bársony, legújabb minták K 1.35

Női szövetek.

Egy tétel női ruhaszövet, dupla magasság méterje K. —.85
Egy tétel angol női ruhaszövet 130 cm. magas, azelőtt méterje 5.80 most . . . K. 3.50

Posztóárúk.

Férfiruha szövet, tiszta gyapju mtr. K. 6.70
Szövetrészek férfi és női ruhákra méltan leszállított árakon.

Felszerelési tárgyak.

Egy tétel selyembordűr méterje . K. —.50
Nagy tétel fehér, fekete és színes selyembordűr méterje K. —.10
Egy tétel arcfátyol, csupa modern szín méterje K —.12

Kézműáru, férfiruhaszövet, vásznak, selym k, butorszövet, szőnyegek, fehérneműek, gyapjuárúk, női, és gyermek - konfekció, nyakkendők, szőrmék, keztyűk, himzések, szalagok, felszerelési tárgyak stb.

Biztosítékunk: meg nem felelő árukért visszaadjuk apénzt, ha az alkalmi cikk is.

Egy tétel CHANTILLY betétmunka

fekete, fehér s egyéb színek
csak 30-50 méteres darabokban méterje 2 fill.

Egy tétel BRETON csipke,
crème és ecrue, méterje 12 fill.

Gyapotárúk.

Velour barchend garantált színek 70 cm. magas, méterje K. —.58
Szövött barchend új minták, 70 cm. magas, azelőtt méterje 80 fill. most . . . K. —.60

Vászonárúk.

Kávégarnitúra, félig len, ajour szegélylyel (1 terítő, 6 szalvéta) K. 6.50
Konyharongyok tucátja K.3.25
Vitorlavászon lepedők, elsőrendű minőség 230×150 c. nagys. szegélyezve dbja. K 3.—
Jó minőségű fehér pamut vászon fehérneműnek, 10 méteres drbja K 5.—
Matracz-csinvat, elegáns minták, kivételes alkalom, méterje K. 1.—
Flanell portörölő rongyok, szép minták, fél tucátja K. 2.—
Zsebkendők szegélyezve, fél tucátja K. 1.50

Butor- és menyezet-szövetek.

Bonne-femme tüllből aplikációval drbja K. 3.50
Tüll ágyterítők 2 személyre aplikációval drbja K. 9.50
Falfedők, elegáns minták . drbja K. 4.20
Selyemfüggönyök, garantált mosható színek párja K. 10.—
Asztalterítők plüsből drbja K. 14.—
Axminster szalonszőnyeg 170×250 cm. nagyság drbja K. 34.—
Axminster szalonszőnyeg 200×300 cm. nagyság drbja K. 42.—

Alsóruhák és fehérnemű.

Fehér női ingek, kézzel himzett dbja K. 2.50
Fehér sifon, himzett női ingek dbja K. 1.85
Keménymellű férfiingek . . . drbja K. 1.50
Redős férfiingek drbja K. 2.50
Trikóingek gallérral drbja K. 1.—
Selyemnyakkendők uraknak drbja K. —.80
Egy nagy tétel női keztyű, bőrimitáció párja K. —.50

Konfekciók.

Két tétel garantált gyapjublúz K. 3.50-től 4.50-ig
Egy tétel angol flanellblúz, garantált tiszta gyapju . . . drbja K. 6.—től 7.50-ig
Egy tétel szövet-alsósoknya, azelőtt K. 30-ig most K. 10.—ig
Egy tétel Berlin-zsakét, tiszta gyapju drbja K. 7.50

M. WEISS csakis
Corso 11.

Szabott árak! — Telefon 184. — Trieszt Corso 9.